

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne poštvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije se pošiljajo prosto.

Srbija in priklopljenje Bosne.

Srbi ne morejo preboleti, da je Avstrija anektirala Bosno. Zanimivo je torej vedeti, kakšne pravice so imeli Srbi do Bosne, da jih je ta dogodek tako hudo razburil. Res je, da je veliko bosanskega prebivalstva srbskega in da Bosno veže s Srbijo tudi nekaj tradicije. Najbolj pride pri ljudstvu to v poštev, da so Srbi pri vstaji proti turčemu gospodstvu leta 1875. in dalje živeli mnogo krvi za Bosno. In če bi bil sel' beroinski kongres po volji Rusije, bi se bila pač Bosna združila s Srbijo, ali pa bi se tej poverila okupacija. V Bosni je menjavalo zdaj srbsko, zdaj hrvaško, zdaj ogrsko gospodstvo. Posebnih pravic pa Srbija do Bosne ni imela. Srbija pa bi tudi ne bila v stanju, skrbeti za blagoslanje Bosne. Nikjer namreč ne cvete na Balkanu tolika nekulturnost kakor ravno v Srbiji. Notranja politika Srbije je prevrat za prevratom. Ljudske volje v Srbiji ni, ampak le vojna strank, ki druga drugi vladarstvo prodajajo. Kar se vnanje politike tiče, je Srbija bila vedno nevarnost za evropski mir. To se zdaj najbolj vidi. Vlada ne boja z Avstrijo, ker uvideva, da kakšnega strašnega poloma bi privedel, toda „Jugoslovanski klub“ v Belgradu jo zahteva in bati se je, da bo klub nečl. vlado zmagal. Taka vlada se seveda po evropskem vzoru ne da meriti in taka vlada bi tudi za Bosno pomenila le nesrečo, povratek v staro strankarstvo in gospodarski propad.

Karagjorgjeviči v Srbiji niso priljubljeni. — Dognalo se je z'astí zadnje leto, da je umor Aleksandrov bil uprizorjen od par telesnih in dušnih popčnomah propalih častnikov in da je ta morivska klika narod in celo belgradsko prebivalstvo — preslepila. Niti armada ni bila za zarotnike, ampak so ji počasi vcepili svoje naziranje. Kralj Peter je za umor vede!, in je celo zarotnikom obljubil, da jih bo spravil na najvišja mesta, ako mu pomagajo do prestola. Kakršen kralj, takšna vlada. In zlasti bivši ministrski predsednik Pašić ima v tem oziru veliko masla na glavi; da pride na površje, je jel simpatizirati s veletrbskimi krogi in ljudstvo zazibati v lepe, pa neizvedljive sanje, da bi se potolažila nejevolja proti Karagjorgjeviču, ki ga smatrajo za soudeležena kraljevega umora in kar povzroča še hujšo nejevoljo, za zaščitnika zarotnikov, ki vladajo celo Srbijo.

Crnogora za vojsko.

Getinje, 15. oktobra. Crnogorska skupščina je v tajni seji z veliko večino glasovala za vojsko, končno odločitev pa prepustila knezu, ki naj se ravna po razmerah.

Ruski častniki v Srbiji.

Belgrad, 15. oktobra. Ruski častniki v srbski armadi, generali Milovanovič, Gvozdenovič in Lipovac, polkovnik Ivanovič in več drugih mlajših so izjavili, da so Srbiji v slučaju vojske z Avstrijo na razpolago.

Zidje za kšeft.

Novi Sad, 15. oktobra. Avstrijski monitorji so ustavili dve ladjici, ki sta vozili v Srbijo patrone. Ladjici so zaplenili. Patrone so od židovske tovarne Weiss v Budimpešti.

Kraljevič Jurij.

Belgrad, 15. oktobra. Prestolonaslednik Jurij je vstaškemu četovodji Trifajloviču pisal, naj kmalu kot osvoboditelj koraka v Sarajevo in spodi vse Švabe in Mažare. Kaljevič je izjavil, da bo on v Bosno primarsiral tako, ko bo ob Drini padel prvi strel.

Bojaželnost v Srbiji.

Belgrad, 15. oktobra. Tu raste od dne do dne narodova oduševljenost in bojaželni duh. Včeraj se je vršila velika manifestacija 10.000 ljudi, ki so posebno pred angleškim poslanštvom izražali prijateljstvo Angliji. Komandant armade Jovanovič je ljudstvu dejal, da je srbska armada duša narodova ter bo tako storila, kakor narod želi in kralj

zapoveduje. Vsi bodo do zadnjega poginili za Srbijo in Srbstvo.

Kralj Peter

namerava odstopiti in zbežati v Avstrijo. Bajbe prepustil prestol princu Juriju. — Drugo poročilo pravi, da se po celi deželi živahno agitira, da bi se za kralja proglasil vojvoda Connaughtski.

Prestolonaslednik za vojsko.

Belgrad, 15. oktobra. Danes je 10.000 ljudi manifestiralo pred stanovanjem prestolonaslednika Djordja. Djordije je pozdravil manifestante sledeče: „Vaše oduševljenje mi je dokaz, da ste pripravljene s silo braniti svoja prava, ako na drugi način ni mogoče. Skupno bomo čutili v svojih srehi, odprta je rana, mi pa jo moramo lečiti, da bomo mogli živeti. Bodite pripravljeni, da pod zastavo kralja Petra dokažemo, da mrtvec živi. Srblin ne more biti s' tiranijo! Mi se moramo boriti, da bo srbska zvezda zasijala ali pa naj junaški narod pogine!“ Manifestanti so potem še dolgo v noč prirejali prestolonasledniku ovacije (izraz navdušenja).

Srbska armada slaba?

Sotrudnik „Vaterlanda“ javlja o srbski armadi iz Belgrada sledeče: V mirovnem času šteje srbska armada 25.000 mož, med vojaškimi vajami do 35.000, prištevši prvo kategorijo rezerve, v vojnem času pa 125.000, z drugo kategorijo 200.000. Imajo še tretjo kategorijo, pri kateri so vsi moški od 38. do 45. leta, nekako 50.000 mož. Torej 250.000 mož brez črne vojske. Koliko ta šteje, ni znano. Počenja s 17. letom starosti. Pehota in prva kategorija imata mavzerske repetirke (5 patron), model 1899, ostale čete enopatronske stare puške. Artilerija je ravnozadaj v kritičnem stanju. (Novi topovi so baje deloma že došli, municije pa nimajo nič, tudi vojaštvo še ni izučeno za novi model. Častništva za rezervo in kadre manjka.

Srbija se oborožuje.

Belgrad, 15. oktobra. V kragujevaškem vojaškem arzenalu se z mrzlično naglico dela, da se armada vsaj kolikor toliko oboroži. Dela se noč in dan in vsak dan odpeljejo velike transporte v posamezne opremne postaje. Izkušali so tudi napraviti streljivo za nove Creuzotove topove, ker pravega takozvanega „Schneiderita“ še nimajo. Pri tem poizkusu pa se je top razletel in je bilo več vojakov ubitih. Topništvo je nezmožno za vsako akcijo. Za rezervo imajo samo stare, takozvane Wenzel-puške in Werndllove. V arzenalu popravljajo celo puške, ki se nabijajo odpreradaj. Dali jih bodo tretji kategoriji.

Srbija izziva na boj.

Belgrad, 16. oktobra. Vsled neprerestane hujškanja od strani prestolonaslednika se je bojevito polotila tudi tistih krogov, ki so dozdaj obsojali demonstracije ulice. V Belgradu so se stvorile male čete, ki imajo namen pleniti in razbiti avstro-ogrške trgovine. Dr. Milovanovič je sicer odredil strogo policijsko varstvo, toda policija, le nerada nastopa prsti množici, ki varstvene organe napada in psuje. Po mestu hodijo tudi že vojaki in zahtevajo vojsko. Osebo cesarjevo se na nečuvven način sramoti. Proti bosanski meji je odšlo več pristovoljcev, da izzove Avstrijo. Vzlic vsem dementijem se vzdržuje vest, da bo kralj Peter moral odstopiti na ljubo princu Juriju. Resno se misli iz strahu pred avstrijskimi topovi dvor in narodno banko prenesti iz Belgrada v Kragujevac. Med častniki-zarotniki in protizarotniki se vrše pogajanja za spravo. V Belgradu bojkotirajo avstrijske trgovce in celo avstrijske častnike brati je prepovedano. V Belgradu hočejo iti do skrajnega zato, ker so do dna duše razjarjeni in iznenadeni, ker jim mednarodna balkanska konferenca ne bo ustregla, da bi jih odškodovala s Sandžakom ali celo z delom Bosne.

Crnogora se pripravlja.

Zader, 16. oktobra. Crnogorska vlada namerava poklicati vse Crnogorce, ki bivajo v tujini,

v domovino. Bajbe bo najela velik parobrod, da pripelje iz Amerike nazaj ondotne žrnogorske izseljenke. Zdaj pričakujejo 120 brzostrelnih topov, katere je Rusija podarila, 50 mitralejz pa se v Baru ravnokar izkrcuje. Novih pušk ima Crnogora na razpolago 150.000.

Napetost med Bolgarijo in Turčijo.

Carigrad, 16. oktobra. Turška vlada opozarja v okrožnici velesile na vesti, glasom katerih da se Turčija oborožuje, povdarja popolnoma miroljubne namene turške vlade, izjavlja pa, da bo vse potrebno ukrenila, ako bo Bolgarija še dalj grozila, ter odklanja vsako odgovornost za sličaj konflikta. — Na bolgarski meji se zbira turško vojaštvo. — Z ozirom na trditva turškega vojnega ministra, da je Bolgarija pomnožila svoje vojaštvo na meji ter utrjuje svoje pozicije v rodopskem pogorju s topovi, puškami in bombami ter da bo to izzvalo na turški strani enake priprave, izjavlja bolgarski brzovajni urad, da to vse skupaj ni res.

Proglašenje ustaje v Hercegovini.

Nikšić v Črni gori, 17. oktobra. „Kroatisko Korr.“ javlja: V Nikšiću so hercegovski begunci na velikem javnem shodu sklenili, da se v južnem delu Hercegovine uprizori ustaja proti Avstriji. Začela se bo vojska za življenje in smrt po celi Hercegovini. V to svrhu treba stopiti v zvezo z bosansko-hercegovskim odborom v Belgradu. Vojvoda Ločić je v svrhu ustaje podaril 100.000 kron. Shod se je končal z navdušenimi klici: „Rač Avstriji!“

Razsodni srbski glas.

Belgrad, 17. oktobra. V seji skupščine dne 16. t. m. je pri obravnavi o vojnem kreditu socialist Labčević označil vojno razpoželenje nacionalistov za samoumor. Ljudstvo se ne sme slepiti in ga varati o njegovi vojaški moči. Drugi poslanci so kričali: Izdajica! Avstrijski agent!, nakar je poslanec mirno odgovoril, da so ga v skupščino poslali srbski volilci, ne pa Avstrije. Proti Lapčeviću sta govorila Marinkovič in duhovnik Gjurič. Gjurič je povdarjal, da bo Srbija žrtvovala za Bosno kri svojih sinov.

Bojeviti srbski prestolonaslednik.

Belgrad, 18. oktobra. Predno je minister dr. Milovanovič odpotoval v inozemstvo, mu je prestolonaslednik sledeče dejal: „Vi potujete v Evropo v zelo delikatnem poslanstvu. Na noben način ne smete pozabiti, da govorite v imenu 250.000 bajonetov. Ne smete se pred nikomur ukloniti, kajti kdor govori v imenu 250.000 bajonetov, temu se ničesar ni treba bati. Vi se smete vrniti v domovino le, če boste govorili v imenu 250.000 bajonetov.“

Topovi proti Avstriji.

Belgrad, 19. oktobra. Na Kalimegdanu postavili so danes topove v smeri proti Zemunu in Donavi.

Angleški kralj za aneksijo.

Budimpešta, 19. oktobra. Danes je poseben odposlanec angleškega kralja prinesel cesarju lastnorčno pismo. V pismu baje angleški kralj pritrjuje aneksiji Bosne in Hercegovine.

Kongresa velevlasti — ne bo.

Da se zamotane zadeve na Balkanu mirnim potom poravnajo, sklenile so velevlasti sklicati posvetovanje. Turčiji to posvetovanje že prej ni bilo po godu. Vedela je, da ji bo prej škodovalo nego koristilo, kajti vsaka država se je hotela s tem okoristiti. Srbija bi zahtevala kot odškodnino Sandžak—Novipazar, Rusija pa prehod skozi Džurdanele. Zato je bilo za njo najboljše, da se prej poravnajo. Kakor poročajo najnovejše vesti, so se že uvedla med Avstrijo in Turčijo pogajanja glede sporazumljenja o prepornih točkah, in sicer je stvar sprožila Turčija. Pogajanja se vrše v Carigradu ter potekajo dosedaj ugodno. Posvetovanja velevlasti torej ne bo treba.

Resne demonstracije v Belgradu.

Belgrad, 19. oktobra. Včeraj je bil v Belgradu skrajno buren dan. Več tisoč ljudstva je hodilo po ulicah, upilo, vse napise pri avstrijskih trgovinah razbilo. Orožništvo je le s težavo nastopalo proti demonstrantom, ker so se zbirali večno v stranskih ulicah. Ob 10. uri zvečer je pa nastal mir.

Belgrad, 19. oktobra. Včeraj je bil tu tudi, shod tukajšnjih Italijanov, ki so sprejeli ostro resolucijo proti Avstriji. Po shodu so bile, po mestu velikanske demonstracije. Pred kraljevim dvorcem je množica manifestirala. Kralj Peter in prestolonaslednik sta se zahvaljevala. Nato je množica udrila v avstrijski del mesta, ter ondi strašno puštošila in plenila. Razbiti so napisi, udrti vrata, izložbe razdejane.

Dunaj, 19. oktobra. Zunanje ministrstvo je naročilo avstro-ogrskemu zastopniku v Belgradu, naj vložijo radi včerajšnjih dogodkov pri srbski vladni odločen protest. Avstro-ogrška vlada napravljala za vse dogodke odgovorno srbsko vlado in zahteva od nje povrnitev vse škode. V slučaju, da se taki dogodki ponove, grozi Avstro-Ogrska z najstrožjimi sredstvi.

Kronanje bulgarskega kralja.

Sofija, 15. oktobra. Kronanje bulgarskega kralja bo skoro gotovo 11. nov.

Bulgarsko-turško sporazumljenje.

Sofija, 19. oktobra. Iz Carigrada sta prispela dva člana mladoturškega osrednjega odbora, da razpravljajo s posebnim odborom, ki je sestavljen iz vseh strank pod predsedstvom Načoviča o vseh prepornih vprašanjih, da se doseže bulgarsko-turško sporazumljenje. Ker so tudi merodajni bulgarski krogi za sporazumljenje, je precej upanja, da se cela zadeva med Bulgarijo in Turčijo mirno poravnata.

Deželnozborski volilni red.

Prinašamo tukaj nov deželnozborski volilni red, kakor se je sprejel v deželnem zboru štajerskem in po katerem se bo pri prihodnjih volitvah volilo.

I. Volilni okraji.

§ 1. Za volitev veleposestva je za celi Štajer volilni okraj Gradec.

§ 2. Za volitev v mestih in trgih so sedeči okraji, ki zanimajo nas Slovence.

3. Mesto Maribor;

9. mesto Radgona in trgi Cmurek, Gornja Radgona, Gnas in Stras.

10. trgi Lipnica, Ernož, Ivnik, Vildon, Sv. Jurij (okraj Vildon), Arnož in Luče (okraj Arnož);

17. mesta: Celje, Brežice in trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj in Velenje;

18. mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, in trgi Marenberg, Muta, Vuzenica, Konjice, Sv. Lovrenč nad Mariborom;

19. mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, Sv. Lenart, občina Brežice (okraj Ptuj), Rogaska Slatina.

20. trgi Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Zalec, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vransko, Kozje, Braslovče, Smarje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru.

§ 3. Vsak v § 2. navedeni okraj je tudi volilni kraj. Občine z več ko 4000 prebivalci se delijo v dve ali več volišč.

§ 4. Vsak volilni razred v § 2. zaznamovan tvori en volilni okraj.

§ 5. Trgovske in obrtne zbornice v Gradcu in Ljubnem volijo po tri poslance, torej skupaj 6.

§ 6. Volilne okraje kmečkih občin tvorijo:

5. sodni okraji Radgona, Cmurek;

6. Lipnica, Arnož, Ivnik, Vildon;

7. Nemški Lonč, Sčavnica, Voitsberg;

14. Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško;

15. Slovenjgradec, Marenberg, Soštanj;

16. Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer;

17. Ptuj, Ormož;

18. Smarje, Rogatec;

19. Brežice, Kozje, Sevnica;

20. Konjice, Slovenska Bistrica.

§ 8. Okraji pod 14., 16. in 17. volijo po dva poslance.

§ 9. V splošni kuriji volijo:

4. mesta Maribor, Celje, Brežice, trgi Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Soštanj, Velenje; mesta Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, trgi Marenberg, Muta, Vuzenica, Konjice, Sv. Lovrenč nad Mariborom; mesta Ptuj, Ormož, trgi Ljutomer, Rogatec, občina Brežice (okraj Ptuj) in Rogaska Slatina; trgi Mozirje, Sv. Jurij na juž. žel., Središče, Vransko, Braslovče, Kozje, Veržej, Rajhenburg in Studenci pri Mariboru;

9. sodni okraji: Ljutomer, Gornja Radgona, Slov. Bistrica, Sv. Lenart, Maribor, Konjice, Ormož, Ptuj, Rogatec;

10. sodni okraji: Celje, Marenberg, Slovenjgradec, Smarje, Soštanj, Vransko, Gornjigrad, Laško, Kozje, Sevnica, Brežice.

§ 11. Vsak v § 9. navedeni volilni okraj voli enega poslanca.

II. Od pravice voliti in voljen biti.

§ 12. Volilci v veleposestvu so deželni deski vpisani posestniki na Štajerskem in ki plačujejo 200 K realnega davka.

§ 13. Ako je več sopesestnikov, more voliti samo eden in to s pooblastilom svojih sopesestnikov.

§ 14. Korporacija ali društvo more le isti zastopati, ki je po pravilih v zastopstvo določen, ki je star 24 let in ima avstrijsko državljanstvo in ni po § 19. volilnega reda od izvrševanja volilne pravice izključen. Občine, ki imajo posestva, vpisana v deželno desko, ne smejo voliti.

§ 15. V volilnih razredih mest in trgov, kakor tudi kmečkih občin volijo, ki so ob dnevu razpisanja volitev stari 24 let in plačujejo 10 K direktnega davka, na Štajerskem predpisane, pri katerem pa se od osebne dohodnine le polovica račun.

V tem volilnem razredu pa volijo tudi vsi javni uradniki, stanujoči v občini, ne glede na plačevanje davka, kakor duhovniki, dvorni, državni in deželni uradniki, tudi v pokoju, vojaški zdravniki, advokati, notarji, kakor tudi osebe akademiške izobrazbe, javni učitelji.

§ 16. V splošni kuriji volijo osebe, ki so stare ob dnevu razpisanja volitev 24 let in so avstrijski državljanji, ter bivajo že eno leto v eni občini.

§ 17. Večak volilec mora svojo volilno pravico sam izvršiti.

§ 18. Kot deželni poslanec se lahko voli, kdor je:

a) avstrijski državljan;

b) star 30 let;

c) poseduje vse avstrijske državljijske pravice;

d) je volilec v razredu veleposestva, mest in trgov, kmečkih občin ali splošne kurije.

Politični ogled.

— **Deželni zbor.** Poslanec dr. Jankovič je vložil s tovariši v seji dne 13. t. m. ta-le predlog: Visoki deželni zbor! V nedeljo dne 27. septembra t. l. nastal je v vasi Senovo, ki je oddaljena pol ure od trga Rajhenburg ob Savi, požar, ki je v kratkem času uprepel šest še skoro popolnoma novih poslopj posestnikov Jožef Seničer in Ivan Kozole. Oškodovana sta bila tudi najemnik Martin Zakšek in posestnik Jurij Mirt. V ognju je ostalo tudi tele, več vozov, sena, sodi, življenjske potrebšline, obleka in 300 kron denarja Jožefa Seničerja. Občinska komisija je cenila škodo (hiša, gospodarsko poslopje, hlevi, tele in krmo) na 7970 kron pri Jožefu Seničerju, zavarovalnina znaša 1000 kron in dolga je 4000 kron, pri Ivanu Kozole se je cenila škoda na 4800 kron, zavarovalnina je 1120 kron in dolga 2000 kron. Škoda Martina Zakšeka znaša 250 kron, Jurija Mirt 130 kron. Ker ima Jožef Seničer razven tega 4 otroke v starosti ½ do 8 let, oba brez strehe za družino in živino, brez živeža in krme, in ker že zima trka na đuri, stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki deželni zbor naj dovoli onim posestnikom vasi Senovo pri Rajhenburgu, ki so bili vsled požara hudo oškodovani, podporo iz deželnih sredstev.

Glede volilne reforme je poslanec Robič dne 15. t. m. v imenu Slovencev izjavil, da zastopajo tudi Slovenci načelo splošne, enake in direktne volilne pravice, a da glasujejo z ozirom na sedanje razmere za predlogo.

V seji dne 16. t. m. je utemeljeval poslanec dr. Jankovič svoj predlog glede podpore vsled požara oškodovanima posestnikoma v Senovem. Predlog se je odkazal finančnemu odseku. — V seji dne 20. t. m. se je razpravljalo med drugim tudi o predlogu dr. Jankoviča in tovarišev glede regulacije Save pri Brezovu, občina Blanca in Smarje, občina Sevnica. Sklenilo se je naročiti deželnemu odboru, naj skrbi za to, da se razprave glede regulacije Save na omenjenih mestih čimprej skončajo.

— **V vojnem odseku delegacij** je imel slovenski delegat dr. Korošec obširen govor, v katerem je razpravljal o veliki mehki vojaške uprave nasproti mažarskim željam na škodo nemažarskih narodnostij. Zahteva, da se v armadi ozira na slovaško, slovensko, srbsko in druge narodnosti. Dopolnje za čas žetve naj vojni minister na pdlagi letošnjihkušen stalno upelja. Pouk v gospodarskih predmetih je treba tudi pri nas uvesti kakor se je to že v nekaterih državah zgodilo. Potem preide na ljubljanske izgrede in v natančnem opisovanju ostro grah nastop vojaštva, ki je povzročil prelivanje krvi. Obloži lajntanta Majerja, ki je ravno dal streljati, da je vojake nagovarjal h krivemu pričevanju.

— **Bela Ljubljana** dobi slovenske ulične napise, tako je odločil kranjski deželni odbor, v katerem imajo sedaj naši pristaši odločilno besedo. Dokler so v njem odločevali liberalci, niso prišli do takega sklepa, ker so imeli tajno zvezo z Nemci.

— **Deželnozborske volitve** na Kranjskem. Na Kranjskem se že pridno pripravljajo na deželnozborske volitve, ki bodo 14. decembra. V Vipavi so se izrekli zaupniki „Kmečke zveze“ soglasno, da bo kandidiral v splošni kuriji načelnik Jernej Ravnikar v Trnovem. Na shodih „Kmečke zveze“ za novo-meški okraj v Prečni in Vavtinski se je soglasno sprejela kandidatura župana Zorca.

— **Protinemske demonstracije** v Pragi. V Pragi so se vršile dne 18. t. m. velikanske demonstracije. Nemški pasant, so bili nabiti in okamenjeni. Pri nemških zavodih so vse šipe pobite. Policija je bila preslaba, da bi ukrotila množico. Prišlo je vojaštvo, polk, ki se rekrutira iz Asa. Občinstvo je upilo „Fej“ in „Pojdite v Srbijo“. Končno je prišlo povelje, naj se trg na Prikopih izprazni. Najprej so šli nad množico policaji na konjih, za njimi policiisti peš, nato vojaštvo z nasajenimi bajoneti. Na policijo je množica metala kamenje. En konj se je spasil, a so ga zakržali, da ni skočil med množico. Zvečer so bile tudi v predkrajih demonstracije proti Nemcem. Vsi nemški napisi so razbiti. Aretiranih je 100 oseb. Nemško društvo se je obrnilo za pomoč na ministrskega predsednika. Takoj je namestništvo dobilo povelje, naj nemire z vso odločnostjo uduši.

— **Češka ministra** podala ostavko. Dne 15. t. m. se je vršil na Dunaju ministrijski svet, ki se je bavil s stanjem v češkem deželnem zboru. Bil je jako buren in je končno sklenil zaključenje deželnega zbora. Nemški minister-rojak Prade je odločno zastopal zahtevo Nemcev po zaključitvi. Proti istemu so glasovali vsi slovanski ministri, Prašek, Fiedler, Abrahamovjez in Korytovski; drugi so glasovali „za“, Minister Geisman ni bil prisoten. Nato je izjavil minister Prašek, da se s tem pravice češkega naroda gazijo z nogami in da je s tem onemogočen princip skupnega dela. Predloženo je ministrskemu predsedniku, da ravna proti dani besedi, da bo češki deželni zbor zboroval do konca oktobra. Izjavil je na to, da je prisiljen izstopiti iz ministrstva. Trgovinski minister Fiedler se je izvajanjem Praškovim popolnoma pridružil in tudi demisioniral. — Iz dobro poučenih krogov se poroča, da bo ministrijski predsednik Beck predlagal cesarju, naj ostavki čeških ministrov Praška in Fiedlerja ne sprejme.

Mala politična naznanila.

Dne 15. oktobra: Češka ministra Prašek in Fiedler sta došla v Pražo, da bi uprjavala (na češke poslance; naj nekoliko odnehajo. Nemci pa izjavljajo, da bodo z vsemi sredstvi nadaljevali tehniško obstrukcijo, ako Čehi ne ugodijo nemški zahtevi po narodni delitvi Češke. — Včeraj je v Budimpešti zboroval mornariški odsek ogrske delegacije. — V Londonu so predvčerajšnjim ženske demonstrirale pred angleško zbornico. Policija je zaprla 42 žen in dekle.

Dne 16. oktobra: V odseku ogrske delegacije je včeraj vojni minister povdarjal potrebo zvišanja števila vojaških novincev. Odsek je proračun za armado sprejel. — Včeraj je v Budimpešti zboroval ogrski ministrijski svet o tekočih zadevah. — Nemci so včeraj v češkem deželnem zboru nadaljevali obstrukcijo. — Včerajšnji ministrijski svet na Dunaju je bil jako buren in je končno sklenil zaključenje češkega deželnega zbora. — Med japonskimi in kitajskimi četami je prišlo do spopada. Čete so otvorile ogenj. Japonsko poslaništvo zahteva od kitajske vlade zadoščenje, če ne, prekoračijo Japanci mejo.

Dne 17. oktobra: Čehi nameravajo nastopiti v državnem zboru z obstrukcijo. — Nemci so zelo nezadovoljni, ker se je češko deželnozborsko zasedanje le odgodilo in ne zaključilo, kakor so zahtevali. — Proti češkim šolam na Niže-Avstrijskem prirede Nemci 25 shodov. — Nadvojvoda Evgen je bil danes imenovan za generalnega nadzornika čet.

Dne 18. oktobra: V Belgradu je včeraj zboroval pod predsedstvom kralja Petra srbski ministrijski svet, ki se je bavil s pomilošenjem političkih vojaških zločincev. — Govori se, da bo prihodnji italijanski ministrijski svet dovolil vojnemu ministru velike svoje za deželno brambo.

Dne 19. oktobra: Zasedanje goriškega deželnega zbora je odgodeno. Čuje se, da bo goriški deželni zbor v kratkem razpuščen. — Ministrijski predsednik Beck se je odpeljal danes po noči v Budimpešto, da poroča cesarju o demisiji čeških ministrov Fiedlerja in Praška.

Dne 20. oktobra: Danes je cesar v daljši avdijenci sprejel ministrijskega predsednika Becka. Cesar demisije čeških ministrov ne sprejme. — Vlada je naročila praškemu cesarskemu namestniku, naj vsako demonstracijo, če treba z najstrožjimi sredstvi uduši.

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalce „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!